

BESZÁMOLÓ

a BME Középülettervezési Tanszék 2020. júl. 1-vel indult, négy éves tanszékvezetői periódusáról a BME Építészmérnöki Kar Kari Tanácsának tagjai számára

2020 tavaszán első ízben nyújtottam be pályázatot a Középülettervezési Tanszék vezetésére kiírt felhívásra. Az eltelt idő – csaknem négy esztendő – visszatekintve egyszerre tűnik soknak és kevésnek. Beszámolóm elé kívánczik Marco Rossinak, a hazai labdarúgó válogatott szövetségi kapitányának egy interjúban elhangzott gondolata, mely szerint egy vezető lehet bármilyen jó, a csapat sikeréhez legfeljebb 10-15%-ban tud hozzájárulni. Megkockázatom, hogy egy egyetemi tanszék esetében a mai felsőoktatási ökoszisztéma sajátosságai miatt ez a „plafon” mostanában 5-10% körüli lehet. Arra törekedtem, hogy a 2020 tavaszán írt pályázatomban megfogalmazott terveket lehetőleg maradéktalanul – a tanszék oktatói, doktoranduszi közösségével közösen – megvalósítsuk, a változó és gyakran nehezítő körülmények ellenére.

Számomra evidens volt vezetői ciklusom legelejétől fogva, hogy míg a sikerek, eredmények közösek, addig az esetleges elmaradások, be nem váltott lehetőségek felelőssége az enyém.

A GRADUÁLIS KÉPZÉS ELEMEINEK MEGÚJÍTÁSA

A Térkompozíció c. elsőéves tárgyat négy tanszék oktatja, tárgyfelelőse Fazekas Katalin DLA, akinek vezetésével még tanszékvezetésem kezdete előtt megvalósult a tantárgy reformja. A rákövetkező Építészet alapjai c. tárggyal együtt elmondható, hogy azok a képzés fontos bevezető tervezési, szemléletformáló tárgyai, amelyeket nagy odaadással végeznek mind a négy tanszéken azok a zömmel fiatal kollégák, akik néhány éve még hallgatóink voltak. Mindezek miatt szükségképp kísérleti terepe az oktatásba bekapcsolódó kollégáinknak, ennek lelkesítő lendülete áthatja a kedd délutánokat az Építészkaron.

A tanszék hagyományosan legfontosabb tárgya az alapképzésben a Középülettervezés 2. című, amelyet Bartha András DLA tárgyfelelősi időszaka óta megfrissülés, és nagy odaadással előkészített kiírások, tervezési programok, előkészítettség jellemez, ideértve a félévindító „pályázatot” és a félévet rendszerint összegző helyszíni kiállításokat is. Csak a köszönet hangján szólhatunk arról a nagyságrendileg 25-30 meghívott oktatóról, akik tavaszról tavaszra részt vesznek a hétfő délutánonkénti konzultációkon.

E tárgyat, de tágabban a kari tervezésoktatást is hivatott segíteni két elméleti kurzus: a Középülettervezés 1. és a Tervezés módszertan c., amelynek tárgyfelelőse lévén igyekeztem az új előadási koncepciók összeállításával mind az elméleti, mind a gyakorlati oldalát megtámogatni a tervezési kurzusoknak. Rendszerint ezek az előadássorozatok nyújtanak lehetőséget 1-1 meghívott külföldi vagy hazai előadó „open lecture” alkalmaira is.

A Tanszéki terv 1. tárgyat Kronavetter Péter DLA irányítja, immár hosszú évek óta. Elmondható, hogy kreditkimérete ellenére, a képzésben elfoglalt helye miatt meghatározó kurzusa a specializációválasztás előtt állóknak, szép és elmélyült munkák születnek az alapvetően „sűrű” helyszínekre kiírt feladatokra válaszul, mintaszerű módszertanra alapulva, évről évre kiváló belső és meghívott oktatói csapattal.

A Specializációs tervezési tárgy a képzés „legnyugodtabb”, bizonyos értelemben legfelszabadultabb tervezési kurzusa. Megszületésével, Zombor Gábor DLA tárgyfelelős irányításával sorozatba kezdtünk a határainkon túli, de jól ismert kulturális mintázatainkat magukon hordozó városok tanulmányút keretében történő meglátogatásával. Kolozsvár után Nagyvárad került sorra eddig, s elmondható, hogy az intenzív helyszíni látogatások élményeiből fakadó tervezési félévből hallgatóink és oktatóink is gazdagodnak. A tárgy nyitott a KIE és IF Specializációk hallgatói számára is.

A Specializációs kiegészítő tárgyat egymás utáni években kétszer reformáltuk meg, a 3 Építőművészeti Specializációs tanszékkel közös, a belsőépítészeti képzés elméleti tartalmát integráló tárgyként legutóbb tavaly. A tárgyat a három tanszék közösen szervezi, minőségi, hiánypótló tartalmat integrálva, nagy meghívott előadói apparátussal. A tanszékről a tárgy felelőse Bartha András DLA.

A Komplex tervezés 1.-2. tantárgyakat hosszú évek óta – a kivezetésre kerülő MSc-s Tanszéki gyakorlat c. tárgyakkal együtt – Fejérdy Péter DLA irányítja. Az Építőművészeti Specializáció hallgatói számára a tanszéken működő 3 stúdió írja ki a témákat, szervezi a közös alkalmakat, a két féléven áthúzódó módon mindig 1-1 meghívott építésszel a közös prezentációkon. A „konstruktori napok” bevezetésével igyekszünk modellezni a társtervezőkkel közös gondolkodást a tervek felett. A KIE és IF Specializációk által meghirdetett Komplex tervezési tárgyak építészeti konzultációját is végzik kollégáink.

A képzési reform egyik sarokköve a Diplomaelőkészítő tárgy, amelyik a diplomaterv és specializációs munkarészének nagyobb elmélyültségét hivatott biztosítani, s egyben egy „szakdolgozat” műfajú megalapozó tanulmány előkészítése valósul meg a keretében. Kronavetter Péter DLA és én fogjuk össze ezt az alapvetően a leendő témavezető irányításával zajló folyamatot.

A Diplomatervezés kurzusok (BSc és osztatlan, MSc) tárgyfelelőse Major György DLA, aki nagy odaadással szervezi a félévközi közös alkalmakat (konceptióterv, vázlattevé, leadás előtti bemutatás) és a diplomavédések során azok „házigazdájaként” támogatja a hallgatók képzést lezáró munkáját hosszú évek óta. A diplomázóink sikeressége az egész képzés eredményességét is igazolja, de bizonyosan szerepe van benne a tanszéki kollektíva által nyújtott közös támogatásoknak is.

Az elmúlt időszakban – párhuzamosan a képzési program specializációs reformjával – tantárgyaink választható csomagjának jelentős részét is megújítottuk. Az Építőművészeti Specializáció tanszékeivel, a Lakóépülettervezési és az Exploratív Építészeti Tanszékkel közösen alakítottuk ki azt a tantárgyblokkot, amely részben a specializáció belsőépítészeti tartalmait fogja össze: ez a mi esetünkben a Mű/hely-Építészeti tárgykísérletek c., a specializáció hallgatói számára kötelező tárgyat (tárgyfelelős: Bartha András DLA), részben a tanszéki stúdiókban folyó kutatói-alkotói munkát, témákat reprezentáló kötelezően választható tárgyblokkot jelenti (az Innovatív terek Stúdió esetében az Innovatív környezetek c. tárggyal (tárgyfelelős: Klobusovszki Péter DLA), a Fenntartható közösségek Stúdió esetében a Perifériák építészete cíművel (tárgyfelelős: Kemes Balázs DLA) és a Lelet cíművel (tárgyfelelős: Fazekas Katalin DLA), míg az Építészet és emlékezet Stúdió esetében a Művészet és építészet c. (tárgyfelelős: Vannay Miklós DLA) és Az emlékezet helyei című (tárgyfelelős: Szabó Levente DLA) kurzusokkal. E megújított tárgyak jelentős részben építenek a korábban meglévő választható tárgyainkra, azonban a „történetileg” kialakult, és egymással kevésbé kapcsolatban lévő tematikáik helyett a specializációs képzés stúdiórendszerben történő művelését hűen tükröző tárgycsomagként vezettük be azokat.

A tanszékhez két választható tárgy kötődik. A tavaszi félévben idén először hirdettük meg a Labor a KÖZÉPen c. kurzust (tárgyfelelős: Szabó Levente DLA), amelyben a tanszéken folyó aktuális alkotói-kutatói projektekbe, folyamatokba, műhelyekbe tekintünk be a hallgatókkal közösen. Az őszi félévbe áthelyezett Tanszéki kutatás-doktori műhely c. tárgyat mindenkor doktoranduszaink szervezik, saját kutatásaikba, kísérleti módszereikbe vezetve be az érdeklődő hallgatókat.

Külön meg kell említeni az angol nyelvű képzést, amelynek szíve-lelke és motorja a tanszéken nem hosszú évek, hanem évtizedek óta Schrammel Zoltán DLA, akinél elhivatottabban kevesek művelik az oktatásnak ezt a szegmensét. Az utóbbi években szisztematikusan került sor az egyes tárgyakba (Space composition, Basics of Architecture, Public Building Design 2., Project Design, Architectural Research, Interior Design) bevont meghívott oktatók szerepeltetésére, köztük volt tanítványainkkal, doktoranduszainkkal. Elmondható, hogy a minőségi angol nyelvű képzésből egyre gyakrabban kerülnek ki valóban kiváló, a magyar nyelvű képzés legjobbjaihoz összemérhető teljesítményű hallgatóink. A tárgyak túlnyomó többségét (Public Building Design 1., Design Methodology, Departmental, Complex, Diploma Design) Schrammel Zoltán DLA irányítja továbbra is.

Összességében nem túlzás azt állítani, hogy a tanszékek jelentős részéhez hasonlóan a Középülettervezési Tanszék is összetett tárgystruktúra oktatását végzi, komoly saját és meghívott oktatói erőforrásokra támaszkodva – oktatói erőforrásainak határán.

A tanszéki működés legfontosabb újítása, részben már tanszékvezetői működésem előtt megkezdve, a stúdiórendszer kiépítése volt. Ennek fő célja egyrészt egyfajta decentralizáció megvalósítása is volt, a tanszéki döntések kisebb szakmai csoportokban való megszületésének elve alapján, részben az azonos érdeklődésű, alkotói-kutatói háttérű oktatók és doktoranduszok közötti szakmai közösség erősítése. Az oktatásban 3 tanszéki stúdiónk

(Építészet és emlékezet Stúdió, Fenntartható közösségek Stúdió, Innovatív terek Stúdió) a TDK-témakiírásokban és a komplex-diploma-kiírásokban jelennek meg leginkább, továbbá kötelezően választható tárgyak profiljaiban, szemléletében, de – a későbbiekben utalok majd rá – igyekszünk arra, hogy ez a működés több szeletét is áthassa (így pl. tanszéki stúdió-szakkönyvtárak kiépítését is megkezdjük).

HALLGATÓI TEHETSÉGGONDOZÁS

A hallgatói tehetséggondozás az egyetemi lét fundamentuma, leglényegesebb felhajtóereje.

A TDK-mozgalom az egyetemi lét egyik legfelszabadultabb kerete, gyakran megfogalmazódik, hogy ennek a fajta önkéntes lelkesültségnek kellene áthatnia a kötelező curriculum különböző szegmenseit is. A TDK-kiírásainkat a „3+1”-es rendszerben hirdetjük meg 4 éve már, amelyben a „3” a stúdióink témaköreikhez illeszkedő művészeti szekciókat jelent, az „1” a hosszú évek óta sikerrel futó elméleti, kortárs építészeti tudományos szekciónk (2020-ban 35/124, 2023-ban 37/109, 2022-ben 29/98, 2021-ben 32/92 tanszéki/kari TDK-munkát témavezettek kollégáink). Ez a rendszer – melynek kialakításában és évről-évre történő „üzemeltetésében” meghatározó szerepe van Kronavetter Péter DLA tanszéki TDK-felelősnek – kiemelkedően jól működik, évről-éve jelentős hallgatói és oktatói mozgósító erővel bír, amelynek mind a tanszéki, mind a kari, mind az országos megmérettetésen látható és szép eredményei születnek. A 2021-es és 2023-as országos konferenciákon (OMDK, OTDK) sikerrel szereplő hallgatóink a következők voltak:

- Csanády Anna, Varga Liza: Térbeli Idő (témavezető: Balázs Mihály DLA), I. helyezett
- Kamasz Klaudia, Varga Boglárka: Melegedőház (témavezető: Kronavetter Péter DLA), I. helyezett
- Gyöngyösi Eszter, Nagy Olivér: Galagonyás Menedék (témavezető: Kronavetter Péter DLA, Dr. Fekete Csaba József), II. helyezett
- Guo Huini, Prépost Adrienn Anna: Lélek a Térben (témavezető: Kemes Balázs DLA), II. helyezett
- Gaál Renáta, Orosz Helga: Természet rejtette történetek (témavezető: Kronavetter Péter DLA), II. helyezett
- Lestyán Enikő: Funkció, forma, kontextus. Adalékok Lestyán Ernő transzformátorállomásainak mai értelmezéséhez (témavezető: Szabó Levente DLA), II. helyezett
- Zacher Bendegúz: Referencia nélküli építészet - Valerio Olgiati építészete saját tervezéseméletének tükrében (témavezető: Szabó Levente DLA), II. helyezett
- Bogáthy Zsolt, Laczka Áron: Lechnerbe kódolva (témavezető: Szabó Levente DLA, Dr. Halmos Balázs), III. helyezett
- Berzsák Barna, Kosztya Csilla: Agapé (témavezető: Szabó Levente DLA), dicséret
- Kovács Fruzsina: A felejtÉR (témavezető: Balázs Mihály DLA), dicséret
- Csehi Eszter Katalin, Lestyán Enikő, István Nóra: "In Schönheit sterben zu lassen" – "Szépségében halni hagyni" (témavezető: Szabó Levente DLA, Dr. Halmos Balázs), dicséret

illetve

- Csanády Anna Dorottya: Mintakönyvvé váló Nyugat? – Mimikri jelenségek a kortárs építészetben (témavezető: Szabó Levente DLA), I. helyezés
- Berczeli Sára: Élményítmény (témavezető: Bartha András Márk DLA), III. helyezés
- Jelinek Dorka és Lizer Dorottya: Térmászóka (témavezetők: Ostoróczy Nóra, Surján Borbála), különdíj
- Csupász Szabolcs és Mantuano Eszter: „Minden kezdet merész” – kísérleti színház, mint jövőkép a tartály életében (témavezető: Szabó Levente DLA), I. helyezés
- Gyéresi Orsolya, Módly Emőke és Zsivera Lilla: ÉRZÉK(K)ELTETÉS c. (témavezető: Klobusovszki Péter DLA), megosztott II. helyezés
- Jelinek Dorka, Karakas Barnabás és Márkus Dávid: Eötvös út 48. c. (témavezető: Kronavetter Péter DLA), 1. helyezés
- Földényi Dóra és Kokavec Kata: Négyszögletű kerek erdő c. (témavezető: Kemes Balázs DLA), 2. helyezés
- Brjeska Laura, Hugauf Lotti és Pröhle Borbála: Összhangár c. (témavezető: Surján Borbála), megosztott 3. helyezés
- Gill Blanka: Szocialista modern építészet Józsa Mária munkásságán keresztül – az Adyváros Városközpont épületegyüttese c. (témavezető: Kronavetter Péter DLA), 1. helyezés
- Mánya Kristóf: A Larix Studio és Köllő Miklós építészetének kritikai elemzése c. (témavezető: Szabó Levente DLA), 2. helyezés
- Érsek Máté: ...mégis új és magyar – Nagy Tamás szakrális épületeinek referenciái c. (témavezető: Szabó Levente DLA), 3. helyezés
- Wentzel Panna Sára: Emlékeink terei c. (témavezető: Fejérdy Péter DLA), 2. helyezés

- Kulcsár Eszter: Gyerekház, mint új középületípus c. (témavezető: Kemes Balázs DLA), 2. helyezés

A TDK-dolgozatokból kibontakozó eredményeknek tekinthető Kulcsár Eszter Pro Progressio ösztöndíja (2022) és Kiss Bogdán fődíja a MAZSIHISZ által kiírt pályázaton (2022).

Az Új Nemzeti Kiválósági Program graduális hallgatóknak kiírt pályázatain rendre sikerrel indultak hallgatóink, amelynek nyomán szép TDK-dolgozatok és azon túlmenően publikációk is születtek. A hallgatói publikációk műfajának megjelenése és gyakorisága egyértelműen az elmúlt időszak jelentős eredménye, amelyben ennek az ösztöndíjrendszernek meghatározó hajtóereje van. ÚNKP-ösztöndíjas hallgatónk voltak (ill. jelenleg is azok) az elmúlt években:

- 2021: Kulcsár Eszter (témavez.: Kemes Balázs DLA)
- 2022: Csanády Anna (témavez.: Szabó Levente DLA), Macsek Kata (témavez.: Szabó Levente DLA), Gunther Ágota (témavez.: Kronavetter Péter DLA)
- 2023: Jelínek Dorka (témavez.: Kronavetter Péter DLA), Kudronné Berta Eszter (témavez.: Kemes Balázs DLA), Érsek Máté (témavez.: Szabó Levente DLA), Mantuano Eszter (témavez.: Szabó Levente DLA), Szaszák Lili (témavez.: Szabó Levente DLA)

A tehetséggondozás persze nem csupán a TDK-mozgalomban részt vevők és az ÚNKP-ösztöndíjasok számára nyitott, hanem a tanszék működését a képzés teljes vertikumában áthatja, törekvésünk egyértelműen ez, az elsőévtől a doktori képzésig. Így pl. évek óta végezzük – a Komplex tervezés zh-feladatának legeredményesebb hallgatóival nemzetközi tervpályázatok mentorálását, amelyek sokszor komoly eredményekkel végződnek (így 2022-ben az ARKXSITE kilátó-pályázatán I. díjat nyert Macsek Kata és Ábrahám-Fúrús András terve, és honorable mention elismerést kapott Gunther Ágota, Jaczkó Stefánia, Madarász Zsuzsa és Márki Franciska terve).

A tehetséggondozás megnyilvánul szervezett hallgatói tanulmányútjaink rendszerében is. Az egyszerű helyszínbejárásoktól a képzés vertikumában felfelé ezek egyre komplexebb alkalmi nem csak a meglátogatott helyszínek, de így egymás megismerésének és az építészetről folytatott beszélgetések elmélyülésének is. Így míg 1-2 napos rövid tanulmányutak alapozzák meg a Tanszéki terv 1. kurzusok kezdetét (Eger, Szeged, Bakonybél az elmúlt években), addig meghatározónak a Specializációs tervezési tárgy keretében szervezett határon túli tanulmányutakat nevezném (Kolozsvár, Nagyvárad), és kiválósági alapon idén először szervezünk fakultatív tanulmányutat Berlinbe, amelyhez alapos előkészítés és kutatás is kapcsolódik.

Meghatározóak nyári programjaink. Kemes Balázs DLA másfél évtizede szervezett építőtáborai mára a tanszék identitásának részévé váltak, amelyek közül a perbáli gyermekotthon segítő, támogató nyári táborok generációk óta a szolidáris építészeti szemléletformáló időszakai az érdeklődő hallgatóknak.

Négy éve találtuk ki közösen, s valósították meg módszertani értelemben önállóan és újító módon a tanszék „nyári egyetem” programjait doktoranduszaink, elsősorban is Sámson Kinga, Fülöp Csenge és Ostoróczky Nóra, akik előbb az Őrségben (2021), majd a Bakonyban (2022), tavaly pedig Nógrádban (2023) szerveztek 20-25 fős hallgatói csoportok számára olyan együttléteket, amelyek során a táj, a helyi közösségek, a történeti vagy kortárs építészeti együttes, integrált megismerése mellett az önfeledt alkotói reflexióké, alkotómunkáé a fő terep.

DOKTORI KÉPZÉS ÉS A TANSZÉK

A doktori képzésben való tanszéki jelenlét mind a képzésben önzetlenül jelentős részt vállaló oktatók (Balázs Mihály DLA doktori iskola vezető, Klobusovszki Péter DLA Kutatásmódszertan c. tárgy résztvevője), mind doktoranduszaink doktori iskolai és tanszéki jelenléte, munkája felől nézve is meghatározó.

Doktoranduszaink kutatási tevékenysége szépen kezdett beilleszkedni stúdióink rendszerébe, sőt, néha inspirálóan alakította is azt. E kutatások, és a kezdődő közös témavezetői-doktoranduszi publikációk, a formálódó disszertációk nívóját is emelik, s kézenfekvőbben segítik a doktori eredmények becsatornázását a graduális képzésbe (ennek jó példája volt Nagy Mercédesz kutatása nyomán kiírt 2023-as TDK-felhívásunk kísérlete).

A doktoranduszok eredményességét egyetemen belüli vagy kívüli elnyert ösztöndíjpályázataik is fémjelzik:

- Sámson Kinga (témavezető: Vannay Miklós DLA), ÚNKP-doktori ösztöndíj, 2022
- Fülöp Csenge (témavezető: Balázs Mihály DLA és Dr. Somogyi Krisztina), ÚNKP-doktori ösztöndíj, 2022
- Kóhalmy Nóra (témavezető: Fejérdy Péter DLA), ÚNKP-doktori ösztöndíj, 2022, 2023, MMA művészeti ösztöndíj, 2023-2026
- Bogнар Melinda (témavezető: Klobusovszki Péter DLA), ÚNKP-doktori ösztöndíj, 2022
- Dombrovsky Zsófia (témavezető: Kemes Balázs DLA), ÚNKP-doktori ösztöndíj, 2022, Design Week program, 2022
- Major Zoltán (témavezető: Szabó Levente DLA), ÚNKP-posztdoktori ösztöndíj, 2023
- Rab Sarolta MMA művészeti ösztöndíja, 2022-2025, BME Kutatói Pályázat II. díj, 2022
- Laczka Áron (témavezető: Kronavetter Péter DLA) DKÖP-ösztöndíja, 2023-2027
- Lázár Csaba (témavezető: Szabó Levente DLA) DKÖP-ösztöndíja, 2023-2027

A beszámolási periódusban a tanszék korábbi doktoranduszainak sikeres doktori védései zajlottak le:

- Benyovszky-Géczi Zsuzsanna (Karácsony Tamás DLA, Dúll Andrea DSc) - POST-COVID ISKOLA: Az iskolák fejlesztési lehetőségei a koronavírus hatására, 2024
- Bedecs-Varga Éva (Karácsony Tamás DLA, Somogyi Krisztina DLA) – Építő párbeszéd: Építész és használó együttműködése a tervezés folyamatában, 2023
- Juhász Ágnes (Nagy Márton DLA) – Díszítő motívumok transzformációja: változó állandó 3+1 kortárs építmény felületén, 2023
- Kovács Dávid (Sugár Péter DLA, Wettstein Domonkos PhD) – A modern városközpontok rehabilitációja Magyarországon és a kelet-közép-európai régióban Veszprém példájának tükrében, 2023
- Ritter Dániel (Balázs Mihály DLA) – Személyes hibajegyzék: a tökéletlenség, mint a kortárs építészetben rejlő tartalék, 2023
- Gyulovics István (Nagy Márton DLA) – Modern átváltozások – avagy minden építés továbbépítés, 2022
- Rigó Bálint (Balázs Mihály DLA) – Térsűrűség – a sűrítés problematikája a kortárs svájci építészetben, 2022
- Franciscsné Szántay Zsófia (Major György DLA) – Kódex kódoló: az utópiák építészetének üzenete, 2021
- Józsa Ágnes (Fejérdy Péter DLA) – Átváltoz(tat)ás: adaptív újrahaznosítás, 2021

Jelenleg is több fokozatszerzési eljárás zajlik, azaz elfogadott, bíráló alatti lévő disszertációt nyújtottak be doktorjelölt kollégáink (Kovács-Magyar Zsuzsa, Major Zoltán, Oroszlány Miklós, Palicz Kata és Török Bence), vannak, akiknek elindított fokozatszerzési eljárásuk alapján értekezésük benyújtásra vár (Beke András, Biri Balázs, Ilyés Zsuzsanna, Szabó Péter, Soltész Judit) és vannak egyéni felkészülők is a folyamat különféle állomásain (Kern Orsolya, Józsa Dávid, Jassó Sándor), valamint számosan vannak az „új képzésben” még aktív vagy értekezésük benyújtása előtt álló, már végzett volt doktoranduszaink is.

Mindig is úgy tekintetem doktorandusz kollégáinkra, mint a tanszéki oktató közösség 4 éven keresztül mellénk szegődött, egyenrangú tagjaira. Ezért végül, de egyáltalán nem utolsó sorban kell szólni arról az áldozatos munkáról, amelyet doktoranduszaink a graduális képzésben végeznek, nem csupán mint konzulensek, de mint tárgyak előkészítői, koncepciók formálói, és általában is: sok esetben kezdeményező, lendületet adó szereplői életünknek. Azt gondolom, e négy éves ciklus egyértelmű eredménye volt, hogy ezen a téren előbbre léptünk, és az ambiciózusabb doktoranduszaink számára mindig nyitva volt (és lesz) a lehetősége bármely proaktív kezdeményezésnek, a tanszék ezeken keresztüli formálásának.

HALLGATÓINK DIPLOMATERVEKBEN MEGNYILVÁNULÓ EREDMÉNYEI

Egy tanszék teljesítményét sok szempontból mérhetjük, de a „kimeneti” eredményesség, a legjobb diplomaterveket készítő hazai és nemzetközi elismerései bizonyosan az egyik ilyen szempontnak tekinthetők. Az eltelt időszakban az alábbi hallgatóink részesültek különféle diplomadíjakban.

- Tihanyi Dóra Élet a romokon: A kőkúti pálos kolostorrom és környezetének a revitalizációja c. (témavezető: Kronavetter Péter DLA), Piranesi Award, hallgatói tervek, dicséret, MÉD terv kategória közönségdíj, MÉK-MÉSZ műemlékvédelmi tagozat diplomadíja, 2023
- Gunther Ágota: Gyermekkönyvtár a kertben, Budapest (témavezető: Kronavetter Péter DLA), Hauszmann-díj, 2023
- Macsek Kata: A Vogt Kúria jövője, mint vertikális tanoda, Táborfalva (témavezető: Szabó Levente DLA), Hauszmann-díj, 2023

- Suri Sára: Soproni Növényi Piac, Soproni Piac és Vásárcsarnok átalakítása, Sopron (témavezető: Balázs Mihály DLA), Hauszmann-díj, 2023
- Bíró Árpád, Menedékház Hargitafürdőn, Hargitafürdő (témavezető: Vannay Miklós DLA), Hauszmann-díj, 2022
- Gyetvai Zsuzsanna, Autizmus és tér, Bp, Frankel Leó út (témavezető: Balázs Mihály DLA), Hauszmann-díj, 2022
- Rátgéber László, A palkonyai pincesor revitalizációja, Palkonya (témavezető: Kronavetter Péter DLA), Hauszmann-díj, MÉD tervek kategória fődíja, 2022
- Szolga Kata, Szalon és bazár épülete, Keszthely (témavezető: Balázs Mihály DLA), Hauszmann-díj, 2022
- Donkó Eszter, Tanoda-ifjúságház, Budaörs (témavezető: Kemes Balázs DLA), MÉK-MÉSZ diplomadíj, 2022
- Vörös-Grigoriu Eszter, Torony - Korai fejlesztőközpont autisták részére, Bp., Vajda Péter utca (témavezető: Szabó Levente DLA), MÉK-MÉSZ diploma fődíjban, 2022
- Schoblocher Edina Művész-ILLET Ház – Epreskert című diplomatervével (témavezető: Szabó Levente DLA), MÉK-MÉSZ diplomadíj, 2021
- Malkócs Krisztina nyerte Többgenerációs közösségi ház – Budapest, XII. kerület Fácános című diplomatervével (témavezető: Kronavetter Péter DLA), MÉK-MÉSZ Műemlékvédelmi Tagozat diplomadíja, 2021
- Hegymegi Júlia: Budapest, M3.RKK rejtett kultúrtér (témavezető: Kronavetter Péter DLA), Hauszmann-díj, 2021
- Kaknics Péter: Budapest II.ker., Jagelló-kert – a nyéki villaegyüttes építészeti rendezése (témavezető: Szabó Levente DLA), Hauszmann-díj, 2021
- Malkócs Krisztina: Bp., XII. ker., Fácános, Többgenerációs közösségi ház (témavezető: Kronavetter Péter DLA), Hauszmann-díj, 2021
- Nagy Stefánia: Perbál, "Üvegház" (témavezető: Fejérdy Péter DLA), Hauszmann-díj, MÉK-MÉSZ diplomadíj, 2021
- Kas Tünde Ildikó: Kabóca bábszínház Veszprém (témavezető: Kronavetter Péter DLA), Hauszmann-díj, 2020
- Kurucz Csilla: Táncközpont Veszprém (témavezető: Kronavetter Péter DLA), Hauszmann-díj, 2020
- Surján Borka: Jurányi közö/n/ség ház (témavezető: Szabó Levente DLA), Hauszmann-díj, BETA-biennálé, Temesvár, mention, 2020
- Szántó Hunor: bugaci Táj restaurációs központ (témavezető: Vannay Miklós DLA), MÉK-MÉSZ diplomadíj, Hauszmann-díj, BETA-biennálé, Temesvár, jelölés, MÉD tervek kategória győztese, 2020
- Zöldi Sára: Út a köveken, Mindszentkálta, Kerekikáli templomrom (témavezető: Szabó Levente DLA), MÉK-MÉSZ Műemlékvédelmi Tagozat díja, 2020

HUMÁNERŐFORRÁS: OKTATÓI ELŐMENETELK és TANSZÉKI OPERATÍV MŰKÖDÉS, TANSZÉKI KÖZÖSSÉG

Az elmúlt tanszékvezetői ciklusban nyugdíjba ment 1 fő (Karácsony Tamás DLA egy. doc.) és új kollégánk lett 1 fő (Zombor Gábor DLA egy. adj.). 1 fő adjunktus sikeres docensi pályázatot adott be (Fejérdy Péter DLA). Titkárságunk átalakult, a kezdeti 2, ill. 1,5 állás helyett ma 1 fő tudományos segédmunkatárs (Bujdosó Ildikó) vezeti ezt a munkát. A tanszék korfája nem javult az elmúlt 4 évben, a jelenlegi átlagéletkor 51,7 év. Az oktatói előmenetek tekintetében sem nevezném robusztusnak az elmúlt négy évet. Mindezen – a várható nyugdíjazások miatt érdemben a következő vezetői ciklus alatt nyílik esély majd javítani. A főállású oktatók közül angol nyelv tudással rendelkezők aránya a Karon jónak mondható (a beszámolási időszakban szerzett felsőfokú nyelvvizsgát Bartha András DLA és Kronavetter Péter DLA), ám a jövőben fejleszteniünk kell ezen a területen is. Meg kell említenem, hogy oktatóink és doktoranduszaink közül többen előkelő helyen szerepeltünk különböző években az OHV összesített listáján.

Oktatóink alkotói és publikációs eredményei mellett ki kell emelni a periódusban elnyert díjakat, tagságokat és megvalósult közéleti szerepvállalásokat is, még ha ezek a legtöbb esetben az egyéni teljesítményeknek és vállalatoknak szólnak is:

- Balázs Mihály DLA: 2020-Kotsis Iván- érem, 2021-az Országos Építészeti Tervtanács tagja, 2022-Joze Plečnik-díj, 2023-Mies van der Rohe díj jelölés
- Bartha András DLA: 2021-ÚNKP-ösztöndíj
- Fazekas Katalin DLA: 2020-Az Év Konzulense, 2022-Év Háza fődíj, 2023-Budapesti Építészeti Nívódíj, dicséret
- Fejérdy Péter DLA: 2020-Pro Architectura-díj, 2023-Budakeszi Építészeti Értékeiért díj, 2021-2022 MMA egyéni alkotói ösztöndíj (2021-2022)
- Klobusovszki Péter DLA: 2022 Év háza pályázat, Terrán Támogatói Különdíj- Göd, családi ház
- Kronavetter Péter DLA: 2020-Szendrói Jenő-díj, 2023- „TDK Munkáért oktatói emlékérem”, 2021-ÚNKP-ösztöndíj

- Szabó Levente DLA: 2020-a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia rendes tagja, 2020-Az év oktatója, 2020-a Magyar Építőművészek Szövetségének elnökségi tagja, 2021- az ICOMOS MNB egyesület Tanácsadó Testület tagja, 2021- az Országos Építészeti Tervtanács tagja, 2022-Prima Díj, 2020-2023 MTA Bolyai János Kutatási Ösztöndíj és ÚNKP+ ösztöndíjak
- Zombor Gábor DLA: 2021-Mies van der Rohe díj jelölés, 2021-17. Média Építészeti díja – közönségdíj

A tanszék szervezési-irányítás munkái, sajnos a mikromenedzsment szintjén is a tanszékvezető feladatai közé tartoznak. Ez nyilvánvalóan nincs jól, sőt: egészen biztosan nem tartható, hiszen így szükségképp kevés idő marad, ha marad egyáltalán, a stratégiai gondolkodására, vagy az alkotói, kutatói, oktatásfejlesztési saját tevékenységre. Ugyanakkor a Középülettervezési Tanszéken mindig is igyekeztünk többé kevésbé jól szervezeten osztani szét a feladatokat. Az operatív, döntéselőkészítő téren nagyban számíthattam Kronavetter Péter DLA tanszékvezető-helyettes segítségére, és meghatározó támasz, háttér az adminisztratív folyamatokban Bujdosó Ildikó is, aki szívén viseli a tanszék mindennapjait. A stúdiók felkért vezetői, Kronavetter Péter DLA, Fejérdy Péter DLA és Klobusovszki Péter DLA nagy segítséget jelentettek a kitűzött „decentralizációs” törekvésekben, a tanszék oktatói-doktoranduszi közösségei munkájának szervezésében. Az egyre fontosabbá váló tanszéki kommunikációs feladatokat Fazekas Katalin DLA irányította, számos doktorandusz önzetlen közreműködésével.

Ha valamilyen tekintetben hiányérzetem van, az a tanszéki munkamegosztás teljesen egyenletes, arányos megvalósításának bizonyos mértékű adósságával kapcsolatos, ahogy az oktatói teljesítménymérés kidolgozása is várat magára. Mentségemre, mentségünkre szolgáljanak egyrészt az egyéni élethelyzetek sajátosságai, és azok a tőlünk független körülmények, amelyekről a későbbiekben beszámolómban még említést teszek. Ugyanakkor épp a kiélezett terhelési helyzet miatt a rendszerünkben maradt aránytalanságokon szükségképp dolgoznunk kell majd a jövőben.

A tanszéki működés szép rétege a demonstrátori munka. Félévről félévre jelentős számú, önzetlen hallgató kapcsolódik be a munkánkba. Nem csupán az ún. Szinapszis Műhelyek szervezésével, de a tanszéki kiállításokban, fotódokumentációkban, kiadványszerkesztésekben, könyvtári munkákban és egyéb területeken végzett segítségük is kiemelendő. Megérdemlik, hogy beszámolómban nevesítsem őket:

- 2020 őszi: Gunther Ágota, Molnár Csenge, Kosztya Csilla
- 2021 tavasz: Molnár Csenge, Gunther Ágota, Kosztya Csilla, Hoffmann Eszter
- 2021 őszi: Csanády Anna, Varga Liza, Tóth Soma, Macsek Kata, Molnár Csenge
- 2022 tavasz: Csanády Anna, Érsek Máté, Lizer Dorottya, Macsek Kata
- 2022 őszi: Lizer Dorottya, Érsek Máté, Bendicskó Laura, Temesvári Bence, Karakas Barnabás
- 2023 tavasz: Baranyi Judit, Bendicskó Laura, Érsek Máté, Galló Bence, Farkas Anna Barbara, Jelinek Dorka, Kádár Kinga, Szaszák Lili, Szakonyi Luca, Temesvári Bence
- 2023 őszi: Brjeska Laura, Hajós Dorina, Hugauf Lotti, Polyák Júlia, Pröhle Borbála, Sal Noémi, Szobota Szonja
- 2024 tavasz: Angi Nóra, Brjeska Laura, Hajós Dorina, Hugauf Lotti, Jelinek Dorka, Polyák Júlia, Pröhle Borbála, Szobota Szonja

A tanszékre nem csak nevünk, vagy a közösségi építészet művelt területére önbeteljesítő jóslatként gondolva tekintünk közösségre, hanem – úgy érzem – valóban és mindennek ellenére az. Fontos számunkra az alumni-közösségünkkel való kapcsolattartás is (ennek módzatain dolgozunk), amelynek egy része természetes módon megvalósul meghívott oktatói körünk rendszeres bevonásával. De a 2022-ben alapított Támogatói Kör is ennek a közösségnek a tágasabb tartószervezetét, kötelékét jeleníti meg, messze nem csupán az anyagi támogatás értelmében. Szimbolikus kifejeződése az alumni-kör megbecsülésének is a 2021-ben alapított Weichinger-díj, amely Balázs Mihály DLA és Török Ferenc DLA közös kezdeményezése nyomán tavaly év végén immár harmadízben került átadásra. A díj nem diplomadíj, a kimagasló építészeti teljesítmény mellett a tanszékért végzett közösségformáló munkát együttesen ismeri el: 2021-ben Surján Borka, 2022-ben Sámson Kinga és 2023-ban Major Zoltán kapta az elismerést az oktatók titkos szavazatai alapján.

Meghívott oktatóink messze nem kizárólag konzulensként vesznek részt a tanszék életében. A komplex stúdiók meghívottjaiként fontos inspirációt jelentenek a félévközi stúdiónapokon és a záróprezentációkon is. A TDK-szekciók vagy a Középülettervezés 2., Tanszéki terv 1., Komplex tervezés tárgyak félévközi pályázat-jellegű feladatai értékeléseinek

zsűrijeibe tudatosan hívunk meg a szakterület és/vagy a tanszék iránt elkötelezett kollégákat hosszú évek óta. Mindezek a külső kapcsolatok nem csupán erőforrásgazdálkodási szempontból, de a tanszék szakmai nyilvánossággal való kapcsolatrendszere miatt is meghatározók, stratégiai fontosságúak. Álljon itt mindazok neve, akik az elmúlt 4 évben külsős oktatóként segítették munkánkat:

Alkér Katalin DLA, Anschau Péter, Balázs Marcell, Bánsági Dávid, Batári Attila DLA, Bedecs-Varga Éva DLA, Benárd Aurél DLA, Berecz Tamás DLA, Biri Balázs, Borsos Melinda DLA, Breuer Anna, Ege Boysal, Breuer Anna, Csík Zsolt, Deichler Tímea, Dévényi Márton, Dévényi Tamás, Dimitrijevic Tijana DLA, Dombóvári János, Dormán Miklós, Dvorzsák Jessica, Erhardt Panna, Félix Zsolt DLA, Frikker Zsolt, Fülöp Csenge, Gácsi Zsuzsanna, Gill Blanka, Grédics Gyula, Gunther Ágota, Gutowski Robert, Gyürki-Kiss Pál DLA, Hajdu Gábor, Hegymegi Júlia, Hellenpárt György, Hőnich Richárd DLA, Kern Orsolya, Kolossváry Bernadett, Kovács Károly, Kőhalmy Nóra, Könyves-Tóth Piroska, Krompáczki Péter, Kronavetter Zsófia DLA, Macsek Kata, Marián Balázs DLA, Monostori Fanni, Mudry Luca, Nagy Mercédesz, Nagy Stefánia, Oliver Sales, Oroszlány Miklós, Ostoróczky Nóra, Pásztor Ádám, Pelle Zita, Pongor Soma, Rasoul Daryanavard, Rabb Donát, Rátgéber László, Sámson Kinga, Selényi György, Serena Di Giuliano, Starkbauer Lilla, Surján Borbála, Szabó Máté, Szabó Péter, Szántó Hunor, Szigeti Nóra, Tábi Sára, Táncczos Tibor DLA, Treszkai Anett, U. Nagy Gábor DLA, Valkai Csaba DLA, Zakariás Tamás, Zöldi Sára, Zsuffa Zsolt DLA

TANSZÉK ÉS NYILVÁNOSSÁG

A tanszéki honlap megújítása vezetői ciklusom első évében megtörtént. Úgy vélem, az Építészkar, a tanszék „éthoszához” méltó megjelenésű, egyszerre archívumként és a tanszékkel kapcsolatos hírek felületeként is működő minőségi platform született. Ugyancsak minőségi felületekként igyekszünk működtetni a tanszék fb- és instagram-oldalát ill. youtube-csatorniját.

Nagyon fontosnak tartom azokat a tanszéki kiadványokat, publikációkat, amelyek egyrészt arra készítettek a tanszék közösségét, hogy saját eredményeit rendezze és felmutassa, másrészt mind a hallgatóság, mint az érdeklődő szakmai közvélemény felé lényeges „ablakokat” jelentenek. A főbb tanszéki kiadványok az elmúlt időszakban a következők:

- Egyben a három. 75 éves a BME Középülettervezési Tanszék, Közösségi Építészeti Alapítvány, 2021 (szerk: Szabó Levente DLA, Fejérdy Péter DLA, Klobusovszki Péter DLA, Kronavetter Péter DLA)
- RE:PRES epreskert. Összefoglaló a BME Építésmérnöki Kar Középülettervezési Tanszéke 2020 őszi tervezési kurzusainak epreskerti munkáiból, 2021 (szerkesztők: Kronavetter Péter DLA és Gunther Ágota, Kosztya Csilla, Molnár Csenge Virág)
- Einstand – Eger 2022. TT1 2022 Pályázati összefoglaló füzet (szerkeszt: Kronavetter Péter DLA)
- Nemeuklideszi terek // Kolozsvár – összefoglaló kiadvány (szerkesztő: Zombor Gábor DLA)
- A vér városa. Váradi bandage // Nagyvárád – összefoglaló kiadvány (szerkesztő: Zombor Gábor DLA), előkészítés alatt

A tanszék életében folytonos aktivitásként volt mindig is jelen a hallgatói kiállítások rendezése. Ezek célja nem csupán a tanszéki munka egyetemen kívüli reprezentációja, hanem a hallgatói eredmények külső, nem egyetemi kontextusban való felmutatása is, amely maguknak a hallgatóknak is inspiráló, az építészeti lét kulturális beágyazottságát jó esetben hordozó karakterét villantja fel időről időre. Kiállításaink a beszámolási ciklusban a következők voltak:

- Egyben a három. 75 éves a BME Középülettervezési Tanszék, 2021. dec. 1., FUGA Budapesti Építészeti Központ
- Tematikus TDK-munkák kiállítása, 2022. november 3., Ferenchalmi kápolna
- Az elhagyatott édenkert, kiállítás a Tanszéki terv munkáiból, 2022. április, Tokaji Színház
- Mű/hely X Művészet és Építészet kipakolás, 2022. december 6., AQB NEST
- három+ a BME Középülettervezési Tanszék hallgatóinak kiállítása a Kiscelli Múzeum Szoborcsarnokában, 2023. dec. 8., a Kiscelli Múzeum Szoborcsarnoka
- évről évre kiállítások a Térkompozíció tárgy évfolyamszintű eredményeiből a FUGA-ban ill. az Építészkaron
- évről évre kiállítások a Középülettervezés 2. évfolyamszintű eredményeiből a feladatkiírások helyszínein, így Budaörsön, Szentendrén, Gödöllőn

Itt is megemlítem azokat a közéleti szerepvállalásokat, amelyekkel a Középülettervezési Tanszék oktatóiként „tartozunk” az építész közéletnek és a szakmai kapcsolatrendszerünknek (pl. Balázs Mihály DLA és Szabó Levente DLA Országos Építészeti Tervtanácsai Tagsága, Balázs

Mihály DLA MMA Oktatási bizottsági elnöksége, Szabó Levente DLA elnökségi tagsága a Magyar Építőművészek Szövetségében, valamint a különféle zsűritagságok, stb.)

NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

A nemzetközi kapcsolatok terén noha tettünk lépéseket, itt bizonyára van még fejleszteni való. Nem hivatkozom ismét a körülményekre, inkább örömmel nyugtázom, hogy fontos lépéseket tettünk ezen a téren is. Egyrészt időről időre „open lecture” alkalmakat szervezünk évfolyamszintű vagy kisebb létszámú kurzusainkon külföldi előadóknak. Serena Di Giuliano, a SANAA japán építésiroda munkatársa „A Continuous Dialogue” címmel 2021. március 4-én tartott online előadást a Tervezőmódszertan kurzus előadásainak sorozatában, s ugyanő 2022-ben részt vett a Public Building Design 2. oktatásában is. Vendégünk volt – az MMA MEMDK partneri szervezésében – Barry Bergdoll, a Pritzker-díj kuratóriumi tagja, aki Marcel Breuer and the Invention of Heavy Lightness címmel tartott előadást 2023. március 20-án a Tervezőmódszertan kurzus keretében. Részben a Kar, részben Támogatói körünk tette lehetővé, hogy meghívjuk Andreas Cukrowiczot, aki The Complexity of the simple címmel tartott előadást 2023. október 30-án a Középülettervezés 1. tárgy keretében. Nem nevezném „külföldi” előadónak őket, sőt, de itt említeném meg Macalik Arnold kolozsvári és Köllő Miklós gyergyószentmiklósi építészek előadásait, az előbbi a 2022. október 3-án a Középülettervezés 1., az utóbbi 2024. március 4-én a Tervezőmódszertan kurzus keretében tartott nagyszerű előadást.

Triplex Confinium Triplex Confinium - tackling gaps and mismatches in the field of higher education for architecture and urban planning while exploring and addressing discontinuities along the national borders in-between Romania, Hungary and Serbia” címmel 6 román, szerb, bolgár és hazai egyetemmel közösen benyújtott Erasmus+ pályázatunk támogatása alapján – az Exploratív Építészeti Tanszékkel közösen – egy lehetséges regionális MSc-képzés tantervének kidolgozásában és tesztelésében vettünk részt, számos közös konferencia, workshop és Zombolyán ill. Kikindán lebonyolított nyári egyetemeken való részvételünkön keresztül.

TANSZÉKEN TÚLMUTATÓ SZEREPVÁLLALÁSOK AZ ÉPÍTÉSZMÉRNÖKI KARON

Úgy érzem, elmondható, hogy e téren a tanszéki közösség összességének hozzáadott munkája az elmúlt időszakban is meghatározó volt. Az Építőművészeti Doktori Iskola vezetője Balázs Mihály DLA, különféle testületeinek (törzstagság, DIT, HBDT) tagjai Balázs Mihály DLA, Major György DLA és Szabó Levente DLA, és többen témavezetőként veszünk részt e munkában. A Kari Tanácsban Klobusovszki Péter DLA (választott tagként) és Szabó Levente DLA (tanszékvezetőként) van jelen. Schrammel Zoltán DLA a Kar Képzési és Kreditátviteli Bizottságának tagjaként végez fontos munkát, az idegennyelvű bizottsági tagsága (IDOB) mellett. Jómagam aktív részt vállaltam a specializációk megszületéséhez vezető kari reform kidolgozásában, bízva abban, hogy a kezdeti gyermekbetegségek után egy fontos, minőségjavító, és az egyes tanszéki tudásterületeket is elmélyítő reform valósulhat meg, nem elfelejtve, hogy a mélyreható kari strukturális és képzési reform megvalósítása még várhat magára.

Köszönet illeti a kari kollégákat, akikkel még ha sokszor – többségében értékalapú – vitákon keresztül is, remélem, hogy kölcsönösen jó emberi kapcsolatokat alakíthattunk ki.

INFRASTRUKTÚRA

A tanszék fizikai megújulása még Balázs Mihály DLA utolsó tanszékvezetői ciklusában megvalósult olyan mértékben, aminek évről-évre történő kisléptékű fejlesztgetéseket tesz csupán szükségessé.

A K277-es teremben működő tanszéki műtermünk fejlesztésében apró lépéseket tettünk csak, az ablakok cseréje nem várthat magára, mert szétesnek, de arra tanszéki forrásból semmilyen esélyünk nincs. A teremben tartjuk diplomavédéseinket, és ezt a helyet a különféle prezentációk és konzultációk mellett fenntartjuk a hallgatói munkának a specializációs időszak tervezési kurzusait a tanszéken végzők, ill. mindenkori demonstrátoraink számára.

Eszközbeszerzéseinket finoman szólva mértékletesen végezzük, amikor épp a minimális költségvetési mozgástér vagy pályázati források arra lehetőséget adnak.

Kiemelt kérdésként kezeltük a könyvtár fejlesztésének kérdését, a beszámolási periódusban, három lépésben, évente – főképp nagyszámú ÚNKP-pályázatunknak köszönhetően – több mint 300 db tételt vásároltunk, megkezdve tanszéki stúdióink saját szakkönyvtárának kiépítését is. Sajnálatos, hogy a legutolsó tanévben az ÚNKP tanszékre jutó keretek központi visszavágásával nem volt lehetőségünk a negyedik kontingens megrendelésére, amely előkészítve csak erre vár.

GAZDASÁGI KÖRÜLMÉNYEK

Nem lehet nem szólni a körülményekről, amelyek részletezése nélkül is világos kell legyen: sem a bérszínvonal, sem az anyagi körülmények nem teszik lehetővé önmagukban, hogy európai színvonalú képzést folytassunk. Ha az nyomokban mégis megvalósult, s beszámolómban fentebb ennek rétegeire igyekeztem utalni, az elsősorban a résztvevő oktatók és hallgatók személyes elkötelezettségének és áldozatvállalásának tudható be. Amilyen felemelő, erőt adó és közösségépítő ez a tény, legalább olyan mértékben lesújtó és már középtávon is fenntarthatatlan, hiszen az egyetemszerű működés szinte minden szintjét hátráltatja: az oktatói utánpótlástól kezdve, az előmeneteleken és a fizikai környezet állapotán át az alapvető oktatói-kutatói programok megvalósításához szükséges minimális infrastrukturális környezet minőségéig, vagy a nemzetközi kapcsolatrendszer kellő elmélyítéséig bezárólag.

A tanszék gazdálkodásában – folytatva elődeim e tekintetben is mértékadó gyakorlatát – a mértékletesség elvét igyekeztem követni, nem mintha a mozgásterem bármilyen más stratégiát megengedett volna. A kismértékű béren fölüli keretünkből a minimálisan szükséges apró eszközbeszerzésekben megnyilvánuló fejlesztéseket, és hallgatói programjainkat tudtuk megvalósítani elsősorban.

Érdemben segíti, támogatja a tanszék munkáját a több mint két évtizede, még Török Ferenc DLA kezdeményezésére alapított Közösségi Építésetért Alapítvány (Klobusovszki Péter DLA kuratóriumi elnök áldozatos munkája nyomán), és az azt immár második éve segítő Támogatói Kör, amelyet a szakma tíz meghatározó építészirodája alapított 2022 végén. Csak hálával tudok gondolni támogatásaikra, amelyek minden forintját az oktatás minőségének emelésébe, hallgatói programjainkba, tanulmányutakra, kiadványokra, stb. fordítjuk.

A kari költségvetésen keresztül bevételeinket a beszámolási időszakban igencsak szerény, mégis meghatározó mértékben tudtuk kiegészíteni, évi pár millió forint nagyságrendben. Ezek köré tartozó a sikeres ÚNKP-pályázatok után járó tanszéki keret, és az évről-évre beadott MMA művészeti programot támogató, valamint az NKA-pályázatok. Mindezek segítettek minket a könyvtárfejlesztésen túl a különféle szakmai programjaink megvalósításában (jubileumi kötet és kiállítás, nyári egyetem programok, kolozsvári tanulmányút, stb.).

E lassan eltelt négy év végén köszönöm elsősorban a Középülettervezési Tanszék közösségének, oktató kollégáimnak, kiemelten Kronavetter Péter DLA tanszékvezető-helyettesnek, doktoranduszainknak, meghívott oktatóinknak és hallgatóinknak, támogatóinknak is, hogy e beszámolóban összegzett eredményeinkhez vezető úton közösen mehettünk végig. Ám még ennél is meghatározóbb számomra a mindezek kapcsán megélt minőségi emberi kapcsolatok gazdag és folyton bővülő hálózatosága, és az ebből fakadó, az építészetről folytatott különféle szintű diskurzusok kapcsán közösen átélt emberi és szakmai élmények napról napra gyarapodó sokasága.

Mindezek bátorítanak és köteleznek is arra, hogy beadjam tanszékvezetői pályázatomat egy újabb, a következő 4 éves vezetői ciklusra.

Budapest, 2024. március 26.

Szabó Levente DLA

tanszékvezető egyetemi tanár

Ybl Miklós-, Prima és Pro Architectura-díjas építész, a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia rendes tagja